

4. HRVATSKI KONGRES O ALZHEIMEROVOJ BOLESTI S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

**otok Sv. Andrije kod Rovinja,
8.-11. listopada 2008.**

Hrvatska udruga za Alzheimerovu bolest (HUAB), u suradnji s Hrvatskim društvom za kliničku psihijatriju Hrvatskog liječničkog zbora te Hrvatskim društvom za neuroznanost organizirala je od 08. do 11. listopada 2008. godine **4. hrvatski kongres o Alzheimerovoj bolesti s međunarodnim sudjelovanjem**. Kongres se tradicionalno održava svakih dvije godine, a u programskom i znanstvenom odboru se nalaze brojni stručnjaci zaposleni u zemlji i inozemstvu. Kongres je održan na otoku Sv. Andrije kod Rovinja, u prostorima hotela Istra. Pokrovitelji kongresa bili su: Međunarodna udruga za Alzheimerovu bolest (ADI), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi RH te Istarska županija.

Pozivu Hrvatske udruge za Alzheimerovu bolest za sudjelovanje na kongresu, odazvali su se brojni ugledni domaći i strani znanstvenici i predavači, u namjeri da prikažu najnovije spoznaje iz područja Alzheimerove bolesti (u daljnjem tekstu AB) i drugih demencija. Na 4. hrvatskom kongresu o Alzheimerovoj bolesti s međunarodnim sudjelovanjem prisustvovalo je 200-ak sudionika (psihijatar, neurologa, neuroznanstvenika, psihologa, liječnika opće/obiteljske medicine, socijalnih pedagoga, socijalnih radnika, zdravstvenih djelatnika, farmaceuta, njegovatelja, članova obitelji osobe oboljele od demencije i dr.) većinom iz Hrvatske, no bilo je i sudionika iz Austrije, Velike Britanije, Švicarske, Nizozemske, Bosne i Hercegovine te Slovenije. Sudionici koji su prisustvovali

znanstvenom skupu imali su priliku predstaviti svoje radove i rezultate svojih istraživanja te međusobno izmijeniti iskustva. Službeni jezici kongresa bili su hrvatski i engleski, a rad se je odvijao u obliku usmenih izlaganja, radionica i postera. Tako je tijekom četiri radna dana održano 31 usmeno izlaganje, izloženo 37 poster prezentacija, te održan satelitski simpozij sponzoriran od strane tvrtke Pfizer. U sklopu kongresa prikazana su i dva filma. Filmovi koji su bili prikazani su »Iris«, snimljen prema knjizi Johna Bayleya u kojoj opisuje svoje iskustvo skrbi o supruzi koja je oboljela i umrla od Alzheimerove bolesti, te dokumentarni film dr. Ivanke Radman »Klinika za poteškoće s pamćenjem«.

Cilj je znanstvenog skupa, prema riječima predsjednika organizacijskog odbora doc. dr. sc. Ninoslava Mimice i predsjednika znanstvenog odbora prof. dr. sc. Gorana Šimića okupiti forum za sagledavanje dosadašnjih znanstvenih spoznaja vezanih uz Alzheimerovu bolest (u daljnjem tekstu AB) iz različitih perspektiva, uključujući i aplikativnu. Teme radova, koje ujedno odgovaraju i ciljevima znanstvenog skupa, uglavnom su se bavile temeljnim istraživanjima iz neuropatologije u AB, ranom dijagnostikom AB, epidemiologijom i čimbenicima rizika AB, kliničkim istraživanjima u AB, kliničkim obilježjima AB i prikazima bolesnika, farmakoterapijom demencije, ne-farmakološkim intervencijama u AB, skrbi za oboljele od demencije, Ne-alzheimerove demencije, Kvaliteta života u demenciji, Udruge za Alzheimerovu bolest i skupine samopomoći te ostale teme. Važno je naglasiti da je pored kliničkih i bazičnih tema iz područja AB, posebna pozornost posvećena temama vezanim uz skrb bolesnika i njegovatelje.

Prvi dan kongresa, uz registraciju sudionika i postavljanje postera, sastojao se i od izložbe slika prim. dr. sc. Ljubomira Radovančevića: »Pad čovjeka – lice demencije« u dvorcu Huttenrott na kojem je priređen i domjenak dobrodošlice.

Drugi dan plenarna predavanja održali su različiti domaći i strani stručnjaci iz područja društveno-humanističkih znanosti. Kongres je otvoren predavanjem koje je održala prof. dr. sc. Nori Graham kao predstavnica Međunarodne udruge za Alzheimerovu bolest, u kojem je istaknuto da je demencija prioritetan javnozdravstveni problem 21. stoljeća, budući da broj oboljelih stalno raste, te da će prema projekcijama u Europi do 2020. broj oboljelih biti oko sedam milijuna. Nakon uvodnog izlaganja doc. dr. sc. Ninoslav Mimica, ispred Hrvatske udruge za Alzheimerovu bolest, dao je pregled aktivnosti, postignuća i planova udruge, na koje se nadovezala dr. Ankica Vidas Kačanski u ime podružnica Hrvatske udruge za Alzheimerovu bolest. Zanimljivo je bilo čuti i izlaganje dr. Ales Kogoj o desetogodišnjem iskustvu Udruge za Alzheimerovu bolest Slovenije. U nastavku dana obrađene su teme: iz kliničke perspektive menadžmenta demencije, demencija kao izazov etike i farmakoterapija demencije. Nakon kraće diskusije i stanke za ručak, organiziran je izlet razgledavanja Jame Baredine i obilazak Poreča. Nakon večere, prvi dan kongresa završio je prikazom ranije spomenutog filma »Iris«.

Treći dan kongresa započeo je izlaganjima rezultata medicinskih istraživanja stranih i domaćih autora. Nakon kraće diskusije i stanke uz kavu za vrijeme koje su se mogle raz-

gledavati poster prezentacije, održan je set izlaganja vezanih uz skrb o oboljelim osobama od demencije i članovima njihovih obitelji. Prvo izlaganje u ovom bloku imala je gospođa Mira Dajčić iz Hrvatske udruga za Alzheimerovu bolest na temu »Savjetovalište za članove obitelji/njegovatelje bolesnika oboljelih od Alzheimerove bolesti«. U ovom izlaganju prikazan je praktičan rad udruge tijekom zadnjih godinu dana, uz osvrt na postignuća i značaj savjetovališta za same članove obitelji/njegovatelje oboljelih. Gospođa Krasanka Glamuzina iz Doma za stare i nemoćne Medveščak u Zagrebu održala je zanimljivo predavanje pod nazivom »Institucionalna i izvaninstitucionalna skrb za osobe sa Alzheimerovom demencijom«. U navedenom predavanju slušatelji su imali priliku upoznati se s prednostima i nedostacima zakonske regulative skrbi o oboljelima u Hrvatskoj, oblicima smještaja, no jednako tako, ovo izlaganje dalo je i zanimljive te nadasve korisne prijedloge za poboljšanje skrbi o osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti.

Studijski centar socijalnog rada bio je zastupljen autorskim radom Maje Laklija, Marine Milić Babić i Silvie Rusac pod nazivom »Psihosocijalni aspekti skrbi o članu obitelji oboljelom od Alzheimerove bolesti« u kojem su prikazani rezultati pilot istraživanja s članovima obitelji koji su na sebe preuzeli »teret« skrbi o oboljelom članu obitelji. U predavanju je poseban naglasak stavljen na značaj mjera socijalne politike u skrbi za oboljele i članove njihove obitelji.

Gospođa Ivana Šoljan iz Europapress Holding-a izložila je predavanje na temu »Kvaliteta života: jednako važna za bolesne kao i za članove obitelji«, a dr. Daša Bosanac iz Psihijatrijske bolnice Lopača na temu »Rad u grupi s bolesnicima oboljelim od demencije«. Dr. Irena Drašković sa Znanstvenog instituta za kvalitetu zdravstvene zaštite, Sveučilišta Radbound Nizozemska izložila je dvije teme, od kojih je prva tema bila »Ključne nadležnosti profesionalaca u multidisciplinarnoj skrbi demencije: validacija samoocjenskog instrumenta« u kojoj je naglašena važnost facilitirajuće uloge multidisciplinarnog psihosocijalnog modela u skrbi kroz: podjelu znanja, mišljenja i vještina skrbi. Dr. Drašković potom je nastavila s izlaganjem »Kognitivne i biheviornalne intervencije za njegovatelje osoba s demencijom« u kojem su predstavljene praktične spoznaje o intervencijama (relaksacija, stres menadžment, grupni i individualni razgovori itd.) za njegovatelje osoba oboljelih od Alzheimerove bolesti. Nakon diskusije, uslijedila je pauza za ručak. Poslijepodne trećeg dana započelo je prikazom dokumentarnog filma dr. Ivanke Radman »Klinika za poteškoće s pamćenjem«, nakon kojeg je dr. Ante Gilić iz Doma za mentalno oboljele odrasle osobe Sveti Frane u Zadru, u svoje ime kolega iz doma ukazao na »Probleme trajnog smještaja bolesnika s Alzheimerovom bolešću«. Dr. Katija Harašić iz Care Centra u Baaru u Švicarskoj izložila je rad na temu »Integrativna validacija (IVA) prema Nicole Richard«. Gospođa Vesna Grubišić Juhas iz Doma za stare i nemoćne osobe Alfredo Štiglić u Puli, u svoje ime kolega iz doma imala je izlaganje pod naslovom »Briga za osobe s demencijom u domu za stare i nemoćne osobe«, a gospodin Ljubomir Radovančević iz Udruge za promoviranje prava pacijenata Zagreb izložio je rad »Kvaliteta života i skrb za osobe oboljele od demencije«. Nakon diskusije uslijedila je

stanka za kavu s izlagačima i razgledavanje postera. Neposredno prije svečane večere s plesnom glazbom dodijeljene su nagrade za najbolje postere te održan i satelitski simpozij pod pokroviteljstvom tvrtke Pfizer.

Zadnjeg dana kongresa održana su izlaganja iz područja dijagnostike i liječenja Alzheimerove bolesti, nakon kojih je uslijedilo zatvaranje kongresa.

U vrlo intenzivnom, te tematski i disciplinarno raznolikom četverodnevnom sudjelovanju polaznici su mogli steći uvid u nove teorijske i metodološke trendove na području medicinskih istraživanja, ali i šire. Svi zainteresirani čitatelji više o pojedinom izlaganju mogu pročitati u knjizi sažetaka u časopisu *Neurologia Croatica*, volume 57 (Suppl 4), 1-140, 2008. Kongres je omogućio širenje najnovijih spoznaja iz europskih i hrvatskih istraživanja, prijenos znanja i iskustava kako kliničarima, tako i znanstvenicima, praktičarima i članovima obitelji. Postao je tradicionalan i jedinstven kongres u Hrvatskoj koji se održava svake dvije godine, a na kojem se njeguje holistički i interdisciplinarni pristup Alzheimerovoj bolesti, oboljelom i članu obitelji/njegovatelju. Hrvatska je nominirana za domaćina ADI-eve godišnje konferencije 2010. što je iznimna potvrda kvalitetnom i uspješnom radu Hrvatske udruge za Alzheimerovu bolest.

Priredile: Maja Laklija i Marina Milić Babić